DHCP

DHCP (ang. Dynamic Host Configuration Protocol – protokół dynamicznego konfigurowania hostów) – protokół komunikacyjny umożliwiający hostom uzyskanie od serwera danych konfiguracyjnych, np. adresu IP hosta, adresu IP bramy sieciowej, adresu serwera DNS, maski podsieci. Protokół DHCP jest zdefiniowany w RFC 2131 i jest następcą BOOTP. DHCP został opublikowany jako standard w roku 1993.

W kolejnej generacji protokołu IP, czyli IPv6, jako integralną część dodano nową wersję DHCP, czyli DHCPv6. Jego specyfikacja została opisana w RFC 3315.

W sieci opartej na protokole TCP/IP każdy komputer ma co najmniej jeden adres IP i jedną maskę podsieci; dzięki temu może się komunikować z innymi urządzeniami w sieci.

Przydzielanie adresów IP

Protokół DHCP opisuje trzy techniki przydzielania adresów IP:

- przydzielanie ręczne oparte na tablicy adresów MAC oraz odpowiednich dla nich adresów IP. Jest ona tworzona przez administratora serwera DHCP. W takiej sytuacji prawo do pracy w sieci mają tylko komputery zarejestrowane wcześniej przez obsługę systemu.
- przydzielanie automatyczne, gdzie wolne adresy IP z zakresu ustalonego przez administratora są przydzielane kolejnym zgłaszającym się po nie klientom.
- przydzielanie dynamiczne, pozwalające na ponowne użycie adresów IP. Administrator sieci nadaje zakres adresów IP do rozdzielenia. Wszyscy klienci mają tak skonfigurowane interfejsy sieciowe, że po starcie systemu automatycznie pobierają swoje adresy. Każdy adres przydzielany jest na pewien czas. Taka konfiguracja powoduje, że zwykły użytkownik ma ułatwioną pracę z siecią.

Porty

DHCP używa protokołu **UDP**. Wszystkie pakiety wysyłane przez klienta mają port **źródłowy 68** i port **docelowy 67**. Pakiety wysyłane przez serwer mają port **źródłowy 67** i port **docelowy 68**. W przypadku DHCPv6 dla adresów IPv6 klient wysyła zapytania na port **docelowy 547**, natomiast odpowiedzi z serwera są wysyłane na port **źródłowy 546**.

Pakiety protokołu DHCP

Poszukiwanie serwera DHCP

Klient chcący się połączyć z serwerem wysyła do sieci lokalnej pakiety rozgłoszeniowe zaadresowane do wszystkich odbiorców. Procedura ta nosi nazwę **DHCP DISCOVER** – odkrywanie DHCP. Czasami routery są konfigurowane, aby przekazywały pakiety DHCP do właściwego serwera w innej podsieci. Pakiety mają adres docelowy rozgłoszeniowy 255.255.255 i zawierają prośbę o ostatnio używany adres IP (np. 192.168.1.100). Może ona zostać zignorowana przez serwer.

Oferta DHCP

Oferta DHCP (ang. *DHCP Offer*) jest składana przez serwer, który określa właściwą konfigurację klienta na podstawie sprzętowego adresu urządzenia sieciowego określonego

w polu CHADDR (w sieci lokalnej to adres MAC). W polu YIADDR serwer przekazuje klientowi jego adres IP.

Żadanie DHCP

Żądanie DHCP (ang. *DHCP Request*) jest wysyłane przez klienta, który już rozpoznał serwer DHCP, ale chce uzyskać inne parametry konfiguracji. Może np. ponownie zażądać adresu IP 192.168.1.100. RFC 2131 wprowadza dodatkowo zapytanie typu DHCPINFORM. Klient stosuje je, gdy ma już przypisany adres IP (np. ręcznie), lecz nadal nie zna pozostałych wymaganych parametrów. W odpowiedzi serwer wysyła pakiet potwierdzenia DHCP z pustym polem YIADDR oraz nieustawionym czasem dzierżawy adresu.

Potwierdzenie DHCP

Potwierdzenie DHCP (ang. *DHCP Acknowledge*) jest wysyłane jako odpowiedź na żądanie. Zakłada się, że reakcją klienta na potwierdzenie będzie odpowiednie skonfigurowanie interfejsu sieciowego.

Odświeżanie DHCP

Elementem przydzielenia klientowi adresu IP przez serwer DHCP jest przyznanie dodatkowo tzw. czasu dzierżawy (lease). Określa on czas ważności ustawień. W tle pracują dwa zegary – T1 odmierza połowę czasu użytkowania, zaś T2 – 87,5% pełnego czasu użytkowania. Obie wartości można zmienić w opcjonalnych ustawieniach serwera DHCP – jeśli takie funkcje zostały zaimplementowane. Po upływie czasu T1 klient wysyła komunikat DHCPREQUEST do serwera i pyta, czy serwer może przedłużyć czas użytkowania. Stan ten określa się jako *renewing status*. Z reguły serwer odpowiada wiadomością DHCPACK i przydziela nowy czas użytkowania. Serwer resetuje wówczas zegary T1 i T2.

Jeżeli po upływie czasu T2 klient nie otrzyma wiadomości DHCPACK, rozpoczyna się tak zwany *rebinding status*. Klient musi wysłać komunikat DHCPREQUEST, żeby uzyskać przedłużenie czasu użytkowania. Serwer może odpowiedzieć na to żądanie potwierdzeniem DHCPACK. Jeżeli jednak i to żądanie pozostanie bez odpowiedzi, klient musi zażądać nowego adresu IP. Wkracza wówczas ponownie opisany na początku mechanizm, który rozsyła zapytania do wszystkich serwerów DHCP w sieci.

Komunikaty

- DHCPDISCOVER klient DHCP wysyła ten komunikat w trybie *broadcast*, aby znaleźć serwer DHCP,
- DHCPOFFER serwery DHCP odpowiadają tym komunikatem na komunikat DHCP, oferując dzierżawę adresu IP klientowi,
- DHCPREQUEST klient akceptuje pierwszą ofertę wysłaną przez DHCPOFFER, która oferowała dzierżawę adresu IP, żąda tego adresu,
- DHCPACK jeżeli adres, którego żąda klient może być użyty, to serwer akceptuje to żądanie wysyłając właśnie ten komunikat
- DHCPNAK jeżeli adres, którego żąda klient nie może być użyty, to serwer wysyła komunikat DHCPNAK, po tym klient musi rozpocząć cały proces komunikacji z serwerem od nowa,
- DHCPDECLINE jeżeli klient określi, że oferowana mu konfiguracja parametrów jest nieprawidłowa, wysyła serwerowi komunikat DHCPDECLINE, po tym klient musi rozpocząć cały proces komunikacji z serwerem od nowa,

- DHCPRELEASE klient wysyła ten komunikat, aby odrzucić przydzielony mu przez serwer adres IP i anulować dzierżawę adresu IP,
- DHCPINFORM nowy typ komunikatu, zdefiniowany w RFC-2131, komunikat ten używany jest by uzyskiwać opcje DHCP.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Dynamic_Host_Configuration_Protocol

Konfiguracja DHCP - Ubuntu serwer 20.04

Zanim przejdziemy do instalacji serwera dhcp, powinniśmy sprawdzić czy mamy dostęp do Internetu. Wykonujemy to np. poleceniem: **ping zstie.edu.pl**.

```
usxxyy@ks23-xxyy:~$ ping zstie.edu.pl -c3
PING zstie.edu.pl (85.128.172.244) 56(84) bytes of data.
64 bytes from shared-alp244.rev.nazwa.pl (85.128.172.244): icmp_seq=1 ttl=58 time=58.0 ms
64 bytes from shared-alp244.rev.nazwa.pl (85.128.172.244): icmp_seq=2 ttl=58 time=28.2 ms
64 bytes from shared-alp244.rev.nazwa.pl (85.128.172.244): icmp_seq=3 ttl=58 time=27.0 ms

--- zstie.edu.pl ping statistics ---
3 packets transmitted, 3 received, 0% packet loss, time 2004ms
rtt min/avg/max/mdev = 26.987/37.745/58.009/14.337 ms
usxxyy@ks23-xxyy:~$
```

Weryfikujemy interfejsy sieciowe ip a.

```
usxxyy@ks23-xxyy: ~
usxxyy@ks23-xxyy:~$ ip a
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN group default qlen 10
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00:00
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo
       valid_lft forever preferred_lft forever
    inet6 ::1/128 scope host
      valid lft forever preferred lft forever
2: WAN: <BROADCAST, MULTICAST, UP, LOWER_UP> mtu 1500 qdisc fq_codel state UP group default
glen 1000
    link/ether 08:00:27:d9:2e:c0 brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 10.0.2.15/24 brd 10.0.2.255 scope global dynamic WAN
       valid lft 86153sec preferred lft 86153sec
    inet6 fe80::a00:27ff:fed9:2ec0/64 scope link
       valid_lft forever preferred_lft forever
3: LAN: <BROADCAST, MULTICAST, UP, LOWER_UP> mtu 1500 qdisc fq_codel state UP group default
qlen 1000
    link/ether 08:00:27:99:cd:e6 brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 172.22.0.1/24 brd 172.22.0.255 scope global LAN
       valid_lft forever preferred_lft forever
    inet 172.22.0.2/24 brd 172.22.0.255 scope global secondary LAN
       valid_lft forever preferred_lft forever
    inet6 fe80::a00:27ff:fe99:cde6/64 scope link
       valid lft forever preferred lft forever
usxxyy@ks23-xxyy:~$
```

Jak widać mamy dwa interfejsy:

- 1. WAN podłączony do NAT w VB, zapewnia dostęp do Internetu. Uzyskuje adres z DHCP: 10.0.2.15/24
- 2. LAN podłączony do "Sieć wewnętrzna", skonfigurowany statycznie.
  - o 172.22.y.1/24
  - o 172.22.y.2/24

Instalacja serwera DHCP

Aby zainstalować serwer DHCP, wpisujemy jako root,

apt-get -y install isc-dhcp-server.

Aby ciągle nie wpisywać sudo, możemy przełączyć użytkownika na root, wpisując **sudo** –s. Po weryfikacji hasłem zaczynamy pracować z uprawnieniami root.

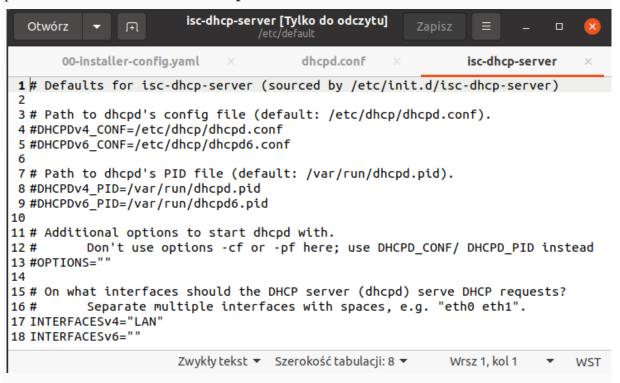
Konfiguracja serwera DHCP

Serwer DHCP konfigurujemy, edytując pliki (np. nano) /etc/default/isc-dhcp-server, oraz /etc/dhcp/dhcpd.conf.

W pliku /etc/default/isc-dhcp-server, możemy wybrać, który interfejs będzie obsługiwać żadanie DHCP. U nas będzie to LAN.

INTERFACES="LAN"

Zmiany zapisujemy w pliku ctrl+X -> t -> enter. Następnie sprawdzamy zawartość pliku poleceniem **cat /etc/default/isc-dhcp-server**

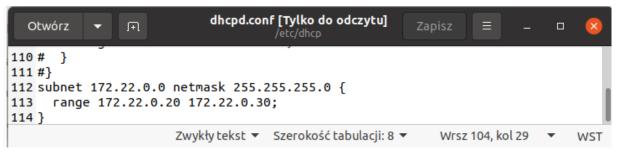

W pliku /etc/dhcp/dhcpd.conf, wprowadzamy klika zmian:

- haszujemy wiersze z przykładową pełną nazwą domeny i serwerów dns, ponieważ jeszcze ich nie skonfigurowaliśmy.
  - #option domain-name ,,example.org";
  - #option domain-name servers ns1.example.org, ns2.example.org;
  - Po ich skonfigurowaniu, odhaszujemy i wprowadzimy odpowiednie nazwy
- pozostawiamy bez zmian czasy dzierżawy default-lease-time 600;
  - max-lease-time 7200:
- uaktywniamy **authoritative** (odhaszujemy).

```
dhcpd.conf [Tylko do odczytu]
 Otwórz
                                                                         /etc/dhcp
1 # dhcpd.conf
3 # Sample configuration file for ISC dhcpd
 5 # Attention: If /etc/ltsp/dhcpd.conf exists, that will be used as
 6 # configuration file instead of this file.
7 #
9 # option definitions common to all supported networks...
10 #option domain-name "example.org";
11 #option domain-name-servers ns1.example.org, ns2.example.org;
13 default-lease-time 600;
14 max-lease-time 7200;
15
16 # The ddns-updates-style parameter controls whether or not the server will
17 # attempt to do a DNS update when a lease is confirmed. We default to the
18 # behavior of the version 2 packages ('none', since DHCP v2 didn't
19 # have support for DDNS.)
20 ddns-update-style none;
22 # If this DHCP server is the official DHCP server for the local
23 # network, the authoritative directive should be uncommented.
24 authoritative;
```

 na końcu pliku dopisujemy adresację z naszej podsieci: adres podsieci: 172.22.y.0 maska podsieci: 255.255.255.0 { zakres 172.22.y.20 172.22.y.30; }

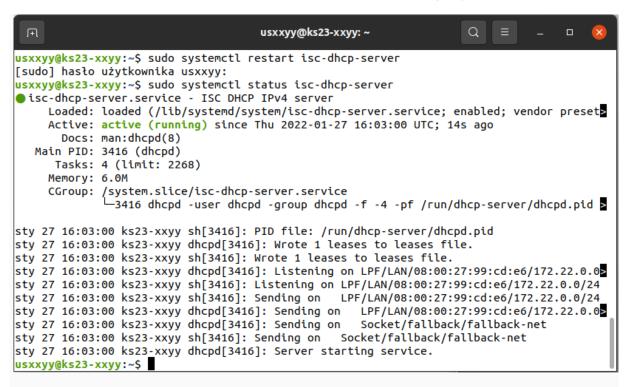
Uruchomienie i weryfikacja poprawności konfiguracji

Na serwerze.

Restartujemy nasz serwer dhcp poleceniem:

sudo systemctl restart isc-dhcp-server działanie bezobjawowe - OK oraz sprawdzamy czy usługa została poprawnie włączona poleceniem:

sudo systemctl status isc-dhcp-server.

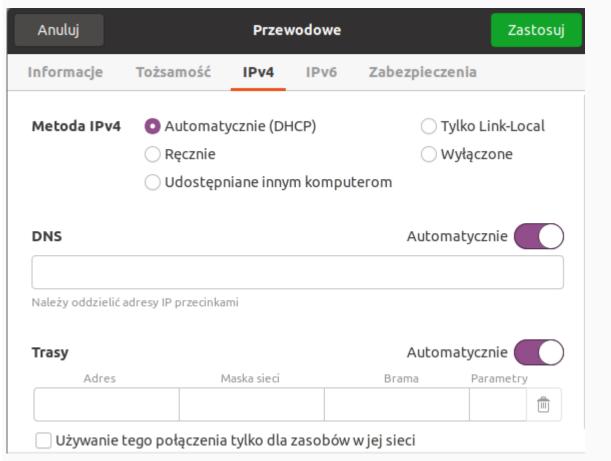

Wychodzimy klawiszem q.

Na kliencie –k1d23 -xxyy

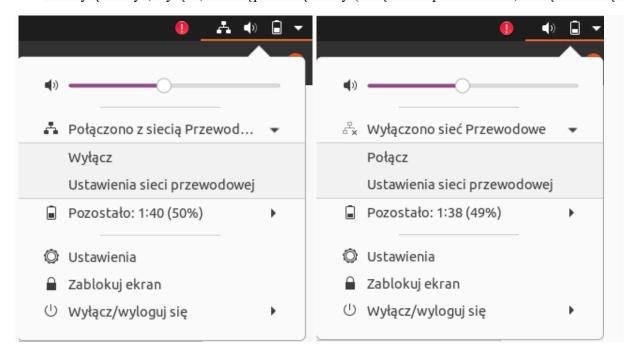
W VB – jedna karta sieciowa, podłączona do "Sieć wewnętrzna"

W desktop - modyfikujemy ustawienia IPv4 połączenie przewodowe – Automatycznie (DHCP); DNS oraz Trasy również automatycznie

Aby odnowić adres:

• wyłączamy (Wyłącz) a następnie włączamy (Połączenie przewodowe) kartę sieciową.

• lub restartujemy komputer

Weryfikujemy adres: ip a, i sprawdzamy komunikację z serwerem. (do dokumentacji)

```
udxxyy@k1d23-xxyy: ~
udxxyy@k1d23-xxyy:~$ ip a
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN group defaul
t qlen 1000
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00:00
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo
       valid_lft forever preferred_lft forever
    inet6 ::1/128 scope host
       valid_lft forever preferred_lft forever
2: enp0s3: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc fq_codel state UP gr
oup default glen 1000
    link/ether 08:00:27:1c:82:d3 brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 172.22.0.21/24 brd 172.22.0.255 scope global dynamic noprefixroute enp0
s3
       valid_lft 524sec preferred_lft 524sec
    inet6 fe80::52b9:4bb4:9b68:e064/64 scope link noprefixroute
       valid_lft forever preferred_lft forever
udxxyy@k1d23-xxyy:~$ ping 172.22.0.1 -c3
PING 172.22.0.1 (172.22.0.1) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=1 ttl=64 time=0.550 ms
64 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=2 ttl=64 time=0.450 ms
64 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.498 ms
--- 172.22.0.1 ping statistics ---
3 packets transmitted, 3 received, 0% packet loss, time 2036ms
rtt min/avg/max/mdev = 0.450/0.499/0.550/0.040 ms
udxxyy@k1d23-xxyy:~$
```

Informacje o dzierżawach adresów są przechowywane w katalogu /var/lib/dhcp/.

Kto aktualnie korzysta z dzierżawy, jak długo będzie trwała dzierżawa? Te i inne informacje możemy znaleźć przeglądając plik /var/lib/dhcp/dhcpd.leases.

Zawartość pliku jest aktualizowana co około połowa default-lease-time, u nas jest to 600 s. A wiec co ok 5 min.

```
dhcpd.leases [Tylko do odczytu]
  Otwórz
                                                                                    1 # The format of this file is documented in the dhcpd.leases(5) manual page.
2 # This lease file was written by isc-dhcp-4.4.1
4 # authoring-byte-order entry is generated, DO NOT DELETE
5 authoring-byte-order little-endian;
7 lease 172.22.0.20 {
8 starts 4 2022/01/27 16:11:58;
9
   ends 4 2022/01/27 16:21:58;
10
   tstp 4 2022/01/27 16:21:58;
11
    cltt 4 2022/01/27 16:11:58;
    binding state free;
12
13
   hardware ethernet 08:00:27:7d:18:bb;
   uid "\001\010\000'}\030\273";
14
15 }
16 lease 172.22.0.21 {
17 starts 4 2022/01/27 16:23:44;
18 ends 4 2022/01/27 16:33:44;
   tstp 4 2022/01/27 16:33:44;
19
20
   cltt 4 2022/01/27 16:23:44;
21
    binding state free;
22
   hardware ethernet 08:00:27:1c:82:d3;
23
   uid "\001\010\000'\034\202\323";
24 }
25 server-duid "\000\001\000\001)\205~\264\010\000'\231\315\346";
26
27 lease 172.22.0.21 {
28 starts 4 2022/01/27 16:50:29;
   ends 4 2022/01/27 17:00:29;
29
30 cltt 4 2022/01/27 16:50:29;
31
   binding state active;
32
   next binding state free;
33
    rewind binding state free;
34
   hardware ethernet 08:00:27:1c:82:d3;
   uid "\001\010\000'\034\202\323";
36
   client-hostname "k1d23-xxyy";
37 }
                                Zwykły tekst ▼ Szerokość tabulacji: 8 ▼
                                                                      Wrsz 1, kol 1
                                                                                       WST
```

Możemy również, użyć do tego celu skryptu **sudo dhcp-lease-list**, znajdującego się w katalogu /usr/sbin/

```
usxxyy@ks23-xxyy: ~
                                                            Q
usxxyy@ks23-xxyy:~$ sudo dhcp-lease-list
To get manufacturer names please download http://standards.ieee.org/regauth/oui/oui.txt to /usr
/local/etc/oui.txt
Reading leases from /var/lib/dhcp/dhcpd.leases
MAC
              ΙP
                            hostname
                                        valid until
                                                         manufacturer
______
08:00:27:1c:82:d3 172.22.0.21
                            k1d23-xxyy 2022-01-27 18:00:55 -NA-
08:00:27:7d:18:bb 172.22.0.20
                                        2022-01-27 18:04:01 -NA-
                            k2d23-xxyy
usxxyy@ks23-xxyy:~$
```

Konfiguracja DHCP, przypisującego stały adres IP klientowi.

Aby klient uzyskiwał zawsze ten sam adres, trzeba do konfiguracji zakresu dopisać następującą sekwencję wiążącą adres logiczny (IP) z adresem sprzętowym (MAC) karty sieciowej. Np:

```
Q
  Ħ
                                udxxyy@k2d23-xxyy: ~
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN group defaul
t qlen 1000
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo
       valid_lft forever preferred_lft forever
    inet6 ::1/128 scope host
       valid_lft forever preferred_lft forever
2: enp0s3: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER UP> mtu 1500 qdisc fq codel state UP gr
oup default qlen 1000
    link/ether 08:00:27:7d:18:bb brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 172.22.0.20/24 brd 172.22.0.255 scope global dynamic noprefixroute enp0
s3
       valid lft 595sec preferred lft 595sec
    inet6 fe80::a7da:5e81:ac2a:8ae0/64 scope link noprefixroute
       valid_lft forever preferred_lft forever
udxxyy@k2d23-xxyy:~$
```

W moim przypadku adres MAC interfejsu enp0s3 to 08:00:27:7d:18:bb

Dodana sekwencja będzie:

```
host k2d23-xxyy {
    hardware Ethernet 08:00:27:7d:18:bb;
    fixed-address 172.22.0.18;}
```

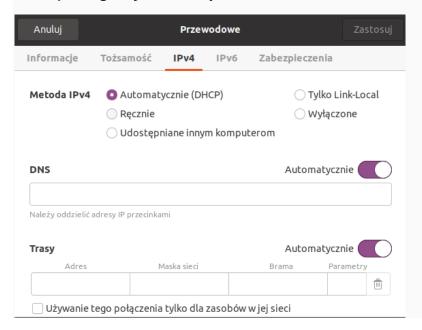
(do dokumentacji)

```
dhcpd.conf [Tylko do odczytu]
  Otwórz
                                                                                          111 #}
112 subnet 172.22.0.0 netmask 255.255.255.0 {
113
     range 172.22.0.20 172.22.0.30;
     host k2d23-xxyy{
114
115
        hardware Ethernet 08:00:27:7d:18:bb;
        fixed-address 172.22.0.18;}
116
117 }
                                   Zwykły tekst ▼ Szerokość tabulacji: 8 ▼
                                                                          Wrsz 1, kol 1
                                                                                             WST
```

Po restarcie i sprawdzeniu statusu usługi isc-dhcp-server

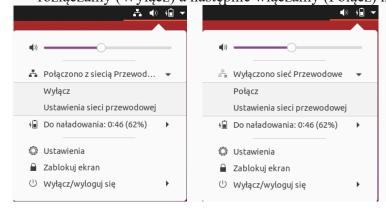

Można przystąpić do konfiguracji karty sieciowej klienta. W menadżerze sieci wybieramy metodę konfiguracji - automatycznie

Aby odnowić adres:

rozłączamy (Wyłącz) a następnie włączamy (Połącz) kartę sieciową.


```
Sprawdzamy przypisany adres (do dokumentacji)
 Ħ
                                 udxxyy@k2d23-xxyy: ~
                                                               Q
udxxyy@k2d23-xxyy:~$ ip a
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN group defaul
t qlen 1000
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00:00
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo
       valid lft forever preferred lft forever
    inet6 ::1/128 scope host
       valid lft forever preferred lft forever
2: enp0s3: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER UP> mtu 1500 qdisc fq codel state UP qr
oup default glen 1000
    link/ether 08:00:27:7d:18:bb brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 172.22.0.18/24 brd 172.22.0.255 scope global dynamic noprefixroute enp0
53
       valid lft 595sec preferred lft 595sec
    inet6 fe80::a7da:5e81:ac2a:8ae0/64 scope link noprefixroute
       valid_lft forever preferred_lft forever
udxxyy@k2d23-xxyy:~$
Sprawdzamy komunikację między hostami: (do dokumentacji)
                                                                   Q
                                    usxxyy@ks23-xxyy: ~
usxxyy@ks23-xxyy:~$ ping 172.22.0.21 -c3
PING 172.22.0.21 (172.22.0.21) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 172.22.0.21: icmp_seq=1 ttl=64 time=0.720 ms
64 bytes from 172.22.0.21: icmp_seq=2 ttl=64 time=0.635 ms
64 bytes from 172.22.0.21: icmp seq=3 ttl=64 time=0.641 ms
--- 172.22.0.21 ping statistics ---
```

```
usxxyy@ks23-xxyy:~$ ping 172.22.0.21 -c3
PING 172.22.0.21 (172.22.0.21) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 172.22.0.21: icmp_seq=1 ttl=64 time=0.720 ms
64 bytes from 172.22.0.21: icmp_seq=2 ttl=64 time=0.635 ms
64 bytes from 172.22.0.21: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.641 ms
--- 172.22.0.21 ping statistics ---
3 packets transmitted, 3 received, 0% packet loss, time 2036ms
rtt min/avg/max/mdev = 0.635/0.665/0.720/0.038 ms
usxxyy@ks23-xxyy:~$ ping 172.22.0.1 -c3
PING 172.22.0.1 (172.22.0.1) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=1 ttl=64 time=0.029 ms
64 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=2 ttl=64 time=0.043 ms
64 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
65 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
66 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
67 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
68 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
69 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
60 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
60 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
61 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
62 bytes from 172.22.0.1: icmp_seq=3 ttl=64 time=0.043 ms
```

Host z przypisanym na stałe adresem nie odnawia dzierżawy, dlatego przestaje być widoczny w pliku /var/lib/dhcp/dhcpd.leases

(do dokumentacji)

